

Odpovědně k lidem i přírodě

VOLEBNÍ PROGRAM STRANY ZELENÝCH PRO VOLBY DO KRAJSKÉHO ZASTUPITELSTVA ZLÍNSKÉHO KRAJE 2012

Politika Strany zelených (SZ) vytváří otevřenou a liberální platformu. SZ dnes už není jen alternativou, ale plnohodnotným politickým uskupením reprezentujícím jasné ideje. Jsme stranou, které skutečně záleží na budoucnosti, na kvalitě života, na takovém podobě světě, kde se nám všem bude žít co nejlépe:

*bez korupce,
bez kmotrů,
bez násilí,
bez předsudků,
bez zničeného životního prostředí.*

Chcete i vy něco změnit? Není to až takový problém. 12. a 13. října 2012 můžete vyjádřit podporu SZ ve volbách do krajského zastupitelstva Zlínského kraje. Udělejte si chvíli a zjistěte, proč má smysl SZ volit.

Pro krajské volby jsme připravili kvalitní a jasný program, který stojí na pevných základech politiky SZ. Nelze samozřejmě pojmout veškerou problematiku života kraje, ba i celé naší republiky, do několika málo stran. Tento text vyjadřuje základní myšlenky a teze našeho programu, za kterými si stojíme a které hodláme je prosazovat.

PROSPERUJÍCÍ KRAJ V RUKOU STRANY ZELENÝCH

Již několik let ve světě řádí „samá krize“ – ekonomická, finanční, hospodářská, evropská, ekologická, ropná, morální. Na Zlínský kraj jakoby tyto krize dopadaly dvojnásob. Jsme přesvědčeni, že v první řadě je třeba se soustředit na rozumný a vyrovnaný rozvoj regionu, na pevnou strukturu menšího a středního podnikání,

podpořit řemesla a zemědělství. **Cesta v podobě megalomanských staveb a projektů nikam nevede.** SZ jednoznačně odmítá projekty typu „Holešovská zóna“ a přichází se „zelenými“ pracovními místy a ekologickou ekonomikou.

Co jsou to zelená pracovní místa? Rozumí se taková pracovní místa a způsoby výroby, které jsou v souladu s politikou udržitelného rozvoje. V provozech jsou využívány úsporné technologie, spotřebovává se výrazně méně energie, využívají se obnovitelné zdroje a vzniká jen minimum odpadu.

- ✿ Chceme rozumný rozvoj kraje bez náročných a velkolepých stavebních záměrů a aktivit, které by nepřiměřeně zatěžovaly krajskou pokladnu i životní prostředí.
- ✿ **Nedopustíme negativní dopady na životní prostředí v podobě velkých projektů zdůvodňovaných potřebou ekonomického růstu** – zejména se jedná o otevření dolu Frenštát, těžbu břidličného plynu nebo vybudování kanálu Dunaj-Odra-Labe (D-O-L).

- ✿ Výrazně podpoříme veškeré pro přírodu příznivé projekty na území kraje.
- ✿ Zaměříme se na ekologické zemědělství a síť obchodů s regionálními potravinami.
- ✿ Pokusíme se o podporu či zavádění lokálních ekonomických nástrojů, mezi které patří **družstevnictví nebo místní měny**.
- ✿ Nebudeme dávat přednost pouze několika lukrativním odvětvím, ale nabídneme **konceptní řešení** v oblastech ekonomické, společenské

(školství, kultura, bydlení, sociální oblast) a environmentální.

- ✿ Budeme usilovat o zavedení ekologických standardů výstavby bytů, domů a obytných zón.
- ✿ Podpoříme **alternativní zdroje energie** – především energii z biomasy, biolihu a slunečních elektráren na střeších (rodinných) domů.

Přicházíme se řešením – Grantový systém Zlínského kraje. Zjednodušíme a zprůhledníme dotační systém. Kraj bude hromadně žádat podporu z evropských finančních mechanismů. Přidělené finance budou síťově přerozdělovány mezi budoucí partnery kraje – podnikatele, neziskové organizace, sdružení, spolky, školy, nebo tzv. *správce krajiny*. Titul bude taktéž zdrojem pro kraj samotný. Prioritně budou peníze směřovány na ochranu a tvorbu životního prostředí (ochrana přírody, zemědělství, lesní hospodářství aj.), na podporu školství, vzdělání a na sociální podporu, na rozvoj malých podnikatelských subjektů, na rozvoj kultury, ale také pro šetrný rozvoj regionu a na cestovní ruch. Kontrola se zaměří více na podstatu naplňování smyslu dotačních programů než na přemrštěné formality.

OTEVŘENÝ A SVOBODNÝ KRAJ

Potřeboval-li někdo vyhledat informaci na webových stránkách kraje, v 90 % případů nezjistil vůbec nic. **Kraj a krajský úřad nezveřejňuje prakticky nic důležitého, rád prapodivně mlží a lže.** Kupříkladu zápisy ze schůzí zastupitelstva dohledáte horko těžko, a pokud máte štěstí, nejnovější budou rok staré. V kýženém dokumentu nakonec objevíte nesrozumitelné informace, spleť kódů, nic neříkajících zkratk a zastaralých údajů.

Máme za to, že nejde o náhodu. Skrytý lobbismus, nenápadná korupce, protekcionismus a projevy egoismu ve vedení kraje mohou být jedním

- ✿ Zasadíme se o **posílení role nezávislých auditů** a budeme prosazovat ustavení transparentních kontrolních orgánů, které veškerou možnou agendu o veřejných zakázkách vždy zveřejní **na internetu**.
- ✿ Budeme požadovat trvalou kontrolu rozdělování financí z Regionálního operačního programu Střední Morava.
- ✿ Všechny zápisy a úřední listiny budeme zveřejňovat podle platného správního řádu.
- ✿ Chceme na webu krajského úřadu soustavně **aktualizovat veškeré strategické informace**.
- ✿ Budeme usilovat o to, aby při rozhodování na všech úrovních života ZK znovu patřilo rozhodující slovo argumentům podloženým odborností či zkrátka zdravým rozumem.
- ✿ Chceme snadný přístup ke všem informacím kraje – **budeme zveřejňovat všechny strategické záměry v optimální lhůtě** tak, aby měl každý možnost se podle platných zákonů a vyhlášek vyjádřit.

z vysvětlení toho všeho. SZ, která v „*novinářském testu úplatnosti a korupce politických stran*“ jako jedna z mála uspěla s čistým štítem, se zasadí o potlačení praktik, které lze bezmála označit za mafiánské. **Jsme připraveni v otevřené diskusi** přijímat poctivou argumentaci oponentů, a naopak důsledně odhalovat veškeré „zákulisní“ motivace.

Chceme usilovat o to, abychom se na úrovni kraje všichni znovu naučili, že **politika má být nejen legitimním bojem o prosazení mnohdy protichůdných idejí, ale především správou věcí veřejných.**

- ✿ Otevřeme přímou diskusi mezi občany a zástupci kraje v podobě veřejných projednání bez zavřených dveří.
- ✿ Využijeme možnost **krajského referenda**.
- ✿ Posílíme přenesení působnosti krajského úřadu na pověřená města a obce.
- ✿ Zavedeme **participativní rozpočet kraje**.
- ✿ Naši politiku postavíme na principech **trvale udržitelného rozvoje**, včetně místní Agendy 21.
- ✿ Občanské iniciativy, aktivity, sdružení, nevládní neziskové organizace vnímáme jako **vítané partnery kraje** a ne jako ty, s nimiž by kraj měl bojovat.
- ✿ Budeme usilovat o **průhledné financování**, protikorupční opatření a kontrolní mechanismy pro udržení transparentnosti v činnosti kraje.
- ✿ Chceme jasné určení rozpočtových priorit kraje – **budeme rozlišovat, co je podstatné, nezbytné a prospěšné.**

Co je to participativní rozpočet kraje – Je sestavován s možností přímé účasti obyvatel kraje například tím, že mohou spolurozhodovat o prioritách či o výběru nových investic kraje.

NEJLEPŠÍ KRAJ V ČR – KRAJ ČTYŘ KRAJŮ

Zlínský kraj je nejpestřejším z krajů naší republiky. Máme dvě velká pohoří, máme nížiny, máme nespočet tradic, mnoho etnografických oblastí, máme světoznámé lázně, významné kulturní památky, včetně těch s „pečetí“ UNESCO, máme nejkrásnější hrad v Česku, máme pivovary, vinice a víno, ovocné sady i slivovici. SZ vnímá tyto skutečnosti jako velké bohatství, které je **třeba chránit,**

rozvíjet a využívat. Naším cílem je udělat ze Zlínského kraje ještě lepší a krásnější místo, kde se dobře žije a kam mají návštěvníci mnoho důvodů jezdit za šetrnými formami turistiky, ale také za svými partnery v oblasti podnikání, obchodu, vzdělávání či kultury. Myslíte, že rozvoj regionu zabezpečí pouze podpora velkých firem a průmyslu? **Zkusme vsadit na něco jiného!**

- ✿ Kultura a kulturní dění nebude jen okrajovou položkou v rozpočtu kraje a nebude sloužit pro soukromou propagaci krajských činitelů.
- ✿ **Trvale budeme podporovat uchovávání, ale i rozvoj tradic**, díky nimž je náš kraj výjimečný.
- ✿ Podpoříme národopisné kroužky, slavnosti a festivaly a budeme nakloněni angažovanosti jednotlivců i skupin na **podporu udržování tradic a rozvoje živé kultury v kraji.**
- ✿ Chátrající památkové objekty budou za významné pomoci kraje obnovovány a bude o ně pravidelně pečováno.

- ✿ Budeme usilovat o **komplexnější propojení památek s cestovním ruchem** i živým kulturním a společenským provozem.
- ✿ Chceme **podpořit knihovny** – větší i ty menší, městské, obecní, místí lidové – jelikož je považujeme za důležitá centra, kde se mohou občané setkávat s kulturou i mezi sebou navzájem
- ✿ Podpoříme každé muzeum, každou expozici v kraji nebo hvězdárnu či památník rovným dílem.
- ✿ Soustředíme odborníky ze všech oborů a budeme pečovat a zachovávat všechny sbírky.
- ✿ Hodláme se podílet na **systému vícezdrojového financování významných kulturních institucí v kraji**, zejména divadel.
- ✿ Zaměříme se zejména na **rozvoj „měkké“ turistiky a agroturistiky**, která má schopnost objevovat skutečná kouzla našeho kraje.
- ✿ Podpoříme síť víceúčelových informačních center, která budou ovšem opodstatněná a budou splňovat svůj hlavní účel, a sice **informovat turisty a návštěvníky**.
- ✿ Budeme podporovat stavbu cyklostezek, zejména v úsecích, které jsou důležité **pro zvýšení bezpečnosti cyklistů**.
- ✿ Budeme se snažit o větší, vzájemně výhodnou přeshraniční **spolupráci se Slovenskem**.

„**Kraj čtyř krajů**“ – Jeden z našich volebních projektů. Má mnoho významů a cílů. Je jednoduchým vyjádřením toho, že náš kraj je rozmanitý, složený ze čtyř okresů – Kroměřížského, Uherskohradištského, Vsetínského a v neposlední řadě Zlínského, ze čtyř oblastí, nejen takzvané „národopisných“, tedy Hané, Slovácka, Valašska (Beskyd) a „baťovského“ Zlína. Tyto čtyři části společně vytvářejí pestrý, dynamický a podle našeho přesvědčení i životaschopný celek. Prosperovat může jen tehdy, pokud se péče o jeho rozvoj rozloží stejným dílem na všechny okresy a podle jasně pojmenovaných priorit, nikoliv podle toho, který lobbista co komu domluví.

KRAJ VZDĚLANÝCH LIDÍ A MODERNÍ BUDOUCNOSTI

Základem společnosti je kvalitní vzdělání pro všechny věkové, společenské i národnostní skupiny, pro všechny občany. Chceme školství v kraji J. A. Komenského držet **na úrovni moderního evropského standardu**. Nebudeme opomínat žádnou školu, ať už jde o školství mateřské, základní, speciální, střední či vysoké. Dáváme přednost výuce postavené na pozitivní motivaci – škola musí být hrou i radostí. Nechceme unavené kantory přetěžované zbytečnou administrativou, chceme školy efektivně a aktivně

řízené kvalitním řediteli. **Jsme proti vytváření záhadných konglomerátů**, které v současnosti mnohdy vznikají slučováním škol pod rouškou úspor. Budeme podporovat tradiční studijní, ale i učňovské obory – chceme dostatek kvalitně připravených a vzdělaných řemeslníků. Budeme dbát na lepší **integraci různých menšin do běžných škol**. Zaměříme se také na podporu vědy a výzkumu, aby se v našem kraji dařilo držet „mozky“, které se jinak rozutečou do celého světa.

- ✿ Naším cílem je, aby každý získal nejvyšší možné vzdělání podle svých předpokladů.
- ✿ Naší prioritou je **rozvoj environmentální výchovy a osvěty**.
- ✿ Budeme rozvíjet a podporovat mimoškolní aktivity nejen v oblasti environmentální výchovy, ale i v oblasti kultury a sportu
- ✿ Budeme usilovat o zlepšení úrovně výuky cizích jazyků (nejen angličtiny), s důrazem na **schopnost v cizím jazyce skutečně komunikovat**.
- ✿ Budeme podporovat mezinárodní studentské projekty a stáže.
- ✿ Budeme podporovat vědecko-výzkumnou činnost v různých sférách technických, přírodovědných i humanitních oborů.
- ✿ Podpoříme síť vzdělávacích a podnikatelských inkubátorů.
- ✿ Budeme prosazovat **efektivní využití moderních informačních technologií** a zároveň zvyšovat kvalifikaci pracovníků úřadů a škol v tomto směru.
- ✿ Budeme dbát na větší propojení akademických, odborných a vědeckých pracovišť se školami a se životem kraje.
- ✿ Podporujeme model, ve kterém **za profilaci školy nese velkou zodpovědnost její ředitel** vybavený značnými pravomocemi, budeme se však zároveň zasazovat o to, aby ředitelé byli pod veřejnou kontrolou.
- ✿ Zavedeme studentská **stipendia** pro žáky základních, středních i vysokých škol za výborný prospěch
- ✿ a mimořádné aktivity, taktéž budeme oceňovat učitele, žáky i pracovníky v mimoškolní výchově.
- ✿ Účinně **podpoříme integraci zdravotně znevýhodněných žáků** a studentů do běžných škol.
- ✿ Zaměříme se na **vzdělávání menšin** – budeme dbát na lepší komunikaci mezi rodiči a školou, zajistíme další vzdělávání pedagogů a zaměstnávání potřebných asistentů na základních školách, zlepšení podmínek pro začleňování žáků budeme motivovat i finančními odměnami pro učitele a vychovatele.
- ✿ Na školách zřizovaných krajem **zajistíme ekologizaci provozu**, prevenci jakékoliv šikany, nesnášenlivosti nebo diskriminace.

Causa – Slučování škol. Podpoříme tento trend jen tam, kde výhody, např. pořízení odborného vybavení a prostupnost mezi obory, jasně převáží nad nevýhodami, jako jsou koncentrace společensky patologických jevů nebo rušení dobře zavedených menších škol. Nechceme slučování středních škol pod tlakem různých zájmových skupin. V případě, že obec nebo město bude stát o zachování školy, navrhne férovou dohodu o příspěvku, jehož využití bude plně pod kontrolou obce. (viz kauza Gymnázia Otrokovice).

DO ZLÍNSKÉHO KRAJE VEDE CESTA ROZUMNÁ

Bez kvalitní dopravy dnes jako bychom ani nebyli! Dopravní síť v našem kraji by měla být **funkční, bezpečná, z hlediska vlivu na životní prostředí co nejčistější**. Měla by být napojena nejen na okolní kraje, ale také na páteřní síť dopravy evropské. V tomto ohledu se Zlínský kraj v posledních letech příliš nevyznamenal.

Je jasné, že s ropou je problém. Ubývá jí a její používání má podíl na znečišťování životního prostředí. Nejen proto podle nás budoucnost patří **úsporné a promyšlené veřejné dopravě!**

Hromadnou dopravu v kraji lze bez miliardových

investic zefektivnit **integrováním dopravním systémem** podle modelu, který se osvědčuje v Jihomoravském kraji.

Máme za to, že **kamiony do měst a vesnic nepatří**, a také, že by jich naším krajem nemělo putovat tolik. **Vsázíme na železniční dopravu**, překladiště a odstavná parkoviště na okrajích měst. Vyslyšíme obyvatele měst a vesnic přetížených silniční dopravou a budeme prosazovat silniční obchvaty, které ovšem nenabourají stabilitu krajiny a nezničí její ráz.

Odmítáme vodní dopravní cestu označovanou jako „kanál D-O-L“ (Dunaj-Odra-Labe). Stavba tohoto kanálu by svým obrovským zásahem do krajiny znamenala zkázu řady cenných vodních a mokřadních biotopů, o vysoké pravděpodobnosti problémů se spodními vodami nemluvě. Finanční náklady by znamenaly zadlužení několika příštích generací. Budeme také prosazovat vyškrtnutí D-O-L z regulačních plánů a zásad územního rozvoje. Kde už po desetiletí blokuje či značně komplikuje řadu rozvojových plánů obcí a měst.

- ✿ Budeme usilovat o zachování a **zefektivnění provozu na regionálních tratích**, protože i dobré dopravní spojení je nástrojem rozvoje kraje.
- ✿ Zaměříme se na další účelný rozvoj cyklistické dopravy v kraji s návazností na okolní regiony.
- ✿ Zavedeme integrovaný dopravní systém s návazností na sousední kraje a Slovensko.
- ✿ V rámci integrovaného dopravního systému vytvoříme co největší prostor pro soukromé dopravce, především na železnici
- ✿ Chceme **rozumné, dobře provázané jízdní řády**, které nebudou zbytečně šetřit krajské peníze na úkor obyčejných cestujících.
- ✿ Budeme usilovat o výstavbu veřejných překladišť (logistických center) pro převedení těžké nákladní dopravy na železnici.
- ✿ Budeme požadovat **vybudování záchytných parkovišť s možností přestupu na MHD.**
- ✿ Omezíme tranzit kamionové dopravy malými obcemi a chráněnými krajinnými oblastmi, při zachování nezbytné dopravní obslužnosti.

- ✿ Ve městech **podpoříme MHD a cyklodopravu** na úkor individuálního automobilového provozu.
- ✿ Naší prioritou je ochrana zdraví lidí bydlících u silnic a dálnic – preferujeme **bezpečnostní opatření**, jako jsou kruhové objezdy, obchvaty obcí, zpomalovací pruhy a retardéry, protihlukové stěny a ozelenění kolem cest.
- ✿ Budeme podporovat obnovu (ovocných) alejí kolem cest a přísně trestat veškerá poškození stávajících stromořadí kolem komunikací
- ✿ Pokusíme se o co nejširší zavedení vozů s alternativním pohonem v hromadné dopravě i ve výbavě orgánů kraje.
- ✿ Zasadíme se o **dokončení projektu elektrifikace a zdvoukolejení železnice Otrokovice-Zlín-Vízovice.**
- ✿ U všech dopravních staveb budeme žádat **posouzení vlivu na životní prostředí**, na krajinný ráz a biologickou rozmanitost krajiny.
- ✿ Zastavíme plánované neopodstatněné projekty typu kanál D-O-L, které s rozumnou a ekologickou dopravou nemají nic společného.

A ještě R 49 a R 55 – Dva zásadní problémy v dopravě. Jsme proti současným plánům vedení (trasování) komunikací R49 (Hulín–Púchov) a R55 (Přerov–Břeclav), které jsou ze strany mnoha odborníků považovány za nesmyslné a škodlivé vůči životnímu prostředí. Tyto komunikace jsou potřebné. Jejich trasy však nejde vést cenným biotopy, které navíc mnohdy spadají pod zvláštní ochranu přírody. V případě R49 budeme prosazovat jako nejmenší zlo tunel. Vedení R55 Bzeneckou doubravou považujeme za velice nešťastné a budeme usilovat o pokračování této komunikace v alternativní trase mimo Bzeneckou doubravu. Ačkoliv se jedná o řešení na území Jihomoravského kraj, našeho kraje se bytostně dotýká. Namísto komunikace dálničního typu prosazujeme šetrnější silnici první třídy, jejíž stavba navíc bude levnější a reálnější. Jako nezbytnou kompenzaci za poškozenou krajinu požadujeme náhradní výsadby dřevinné vegetace a k omezení negativních dopadů stavby požadujeme vybudování potřebných biokoridorů a ekoduktů („zvířecích přechodů“). V zastavěných úsecích budeme požadovat protihlukové stěny. V této věci budeme aktivně a otevřeně spolupracovat se sdruženími a organizacemi, které se danou problematikou zabývají.

K PŘÍRODĚ A KRAJINĚ VŽDY S ÚCTOU

Anglický filosof a ekonom John Stuart Mill již v roce 1848 napsal: „*Prostředí, příroda, musí být chráněny před nespoutaným růstem, má-li se uchovat lidský blahobyť.*“ Pokud budeme zapomínat na své okolí, přírodu, krajinu kolem nás, může se nám to snadno vymstít. **V nezdravém životním prostředí se nedá kvalitně žít.** Krajina Hané, Valašska či Slovácka zasluhuje nejen obdiv, ale i adekvátní ochranu. Kdyby naši předkové mohli vidět, co děláme s krajinou, kterou oni po staletí vytvářeli, otočí se snad v hrobě. Zastavíme-li

okolí měst plechovými krabicemi, otrávníme-li třeba nejmenší potůček, nemusí se z toho krajina už nikdy zcela vzpamatovat. **Nechceme řešit krajinu ryze technicky,** ani s přihlédnutím hlavně k ekonomickým zájmům. Nehodláme dopustit, aby se kdejaký kopeček na obzoru proměnil ve větrnou elektrárnu. Nechceme ani pole zbytečně proměňena ve sluneční elektrárny. **Stačí porozumět přírodě i zkušenostem našich předků** (a například zvyšovat zastoupení stromů v krajině).

- ✿ Naším cílem je udržitelný rozvoj krajiny a její ekologická stabilita.
- ✿ Zaměříme se na řešení **úbytku zemědělské půdy** vlivem zbytečného zastavování a na **řešení optimální rozlohy a kvality lesů v kraji.**
- ✿ Požadujeme dodržování územních limitů a vyrovnaný rozvoj zastavěných částí, včetně posuzování vhodnosti vzniku průmyslových zón.
- ✿ Budeme požadovat efektivní ochranu přírody a krajiny, **vyčleníme na ni z rozpočtu kraje více financí.**
- ✿ Budeme dbát na udržení krajinného rázu za pomoci jednotné metodiky, která bude závazná pro kraj i pro všechny nižší orgány státní správy v oblasti stavebního řádu a územního plánování.
- ✿ Budeme prosazovat takové zásady územního rozvoje, které nebudou krajinu měnit v industriální krajinu plnou betonu a drátů velmi vysokého napětí.
- ✿ Naším cílem je logická a smysluplná struktura **územních systémů ekologické stability.**
- ✿ Chceme v krajině pestrou mozaiku společenstev v podobě mezí, remízů, malých vodních nádrží, mokřadů, potoků, řek, luk a pastvin.
- ✿ Místo velkých technických opatření proti povodním se zasadíme o **budování účelné a méně nákladné ochrany** v podobě:vyššího zastoupení dřevinné vegetace v krajině, revitalizace vodních toků, lužních lesů a mokřadů a budování malých vodních nádrží.
- ✿ Jako jeden z účinných nástrojů ochrany krajiny podpoříme provedení **komplexních pozemkových úprav** v co nejvíce obcích kraje.
- ✿ Jsme proti vzniku velkoplošných fotovoltaických elektráren a naopak jsme nakloněni elektrárnám na střechách budov.
- ✿ Budeme žádat, aby byl **důl Frenštát vyřazen z energetické koncepce státu** (ačkoliv se jedná již o sousední kraj, možná těžba by se dotkla i území našeho kraje).
- ✿ Nedovolíme těžbu břidličného plynu v Beskydech.
- ✿ Pokusíme se prosadit projekty **na ochranu čistoty vod a jejich zdrojů**, včetně pásem přirozené akumulace vod a vod minerálních.
- ✿ Prosadíme vybudování útulku pro zvířata (především pro psy a kočky) v každém okresním městě.

Správci krajiny – SZ přichází s projektem Správců krajiny. Podpoříme všechny tzv. *správce krajiny*, kteří mají s krajinou co dočinění a jsou jí bezprostředně prospěšní. Patří mezi ně zemědělci, lesníci a drobní vlastníci lesů, myslivci, zahradníci, sadaři, vinohradníci, včelaři, rybáři apod. Podpoříme systémy řízení jakosti práce a výrobků, zejména potravin. Z krajského rozpočtu také vyčleníme finance na soustavné vzdělávání správců krajiny. Cílem projektu je mimo jiné podpora vyšší soběstačnosti kraje v potravinách i palivech.

KRAJ ZEMĚDĚLCŮ VE ZDRAVÉ KRAJINĚ

V našem kraji bylo, je a bude stěžejním odvětvím zemědělství. Tolik rozličných příležitostí nemá žádný jiný z krajů. **Kolik jen máme kvalitní půdy, vinic, ovocných sadů, pastvin, lesů, rybníků.** Zemědělství v našem kraji je třeba udržovat na vysoké úrovni. **Podporujeme zaměření na integrovanou ochranu rostlin, na moderní environmentální zemědělství, včetně přidružené zemědělské výroby, na zdravé regionální potraviny, na samozásobitelství, kde jsou pro ně podmínky.** Uplatníme potenciál krajiny a soustředíme

se na rozvoj zahradnické produkce, na rybolov a rybníkářství, na efektivní využívání zemědělského odpadu a druhotné biomasy. Budeme se zaměřovat na podporu **tradičních zemědělských trhů a tržnic** a také na obnovu a rozvoj infrastruktury venkova jako přirozeného prostředí veškerého zemědělského podnikání. Říkáme ano alternativním, zejména obnovitelným zdrojům energie, a to s vědomím, že problémy spojené s energiemi třeba jen zmírňují.

KAM S NÍM? – PROBLÉM ODPADŮ VYŘEŠÍME

Jen z problémů lidstva jsou odpady. Žádná část naší planety, ani republiky se jim nevyhne, včetně Zlínského kraje. Proto budeme problematiku aktivně řešit. Vytvoříme propracovanou **krajskou koncepci systém sběru, třídění a likvidace odpadů**.

- ✿ Budeme dále zkvalitňovat a rozšiřovat síť sběrných dvorů jak pro tříděné, tak i pro nebezpečné odpady, autovraky a stavební odpad v každé obci Zlínského kraje.
- ✿ Podpoříme **budování čistíren odpadních vod** pro obce nad 1 000 obyvatel.
- ✿ Zahájíme rekultivaci skládek a úložišť odpadů.
- ✿ Budeme usilovat o **zřízení kompostáren** v obcích nad 1 000 obyvatel.
- ✿ Zvýšíme osvětu věnující se recyklaci odpadů a rozšíříme nabídku možnosti recyklace a kompostování.

DÝCHÁME, TEDY JSME

Dlouhodobá měření ukazují zvýšené hodnoty polévatého prachu, oxidu dusíku, síry a jiných daleko škodlivějších látek. Nejsou to jen velcí znečišťovatelé, kdo má na tomto stavu podíl, ale i **malé a střední zdroje**, především domácnosti, kde se takřikajíc topí vším možným. Všechny případy chceme řešit **aktivně**

i preventivně. Budeme sankcionovat znečišťovatele na všech úrovních znečištění. Vynaložíme finance i úsilí na tvorbu a ochranu zeleně, která bude účinky prachu, hluku, ale i změny klimatu alespoň trochu mírnit.

- ✿ Budeme bojovat proti vypouštění emisních škodlivin, proti zdrojům zápachu, prachu a karcinogenů a budeme požadovat přísné sankce pro chemičky, centrální vytopy, galvanovny atd.
- ✿ Budeme řešit problém lokálních zdrojů znečištění ovzduší zavedením „**komínové daně**“ a **systémem dotací na nové kotle s účinnějším spalováním.**

ZDRAVÝ KRAJ, ZDRAVÍ OBYVATELÉ, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Všichni chceme být zdraví, v případě nemoci či úrazu se dožadujeme co nejlepší péče. Jak jinak toho docílit, než že je zabezpečena rozumná základní péče pro všechny obyvatele kraje? V této souvislosti **nechceme privatizovat nemocnice, nechceme, aby zdravotní pojišťovny vlastnily krajské nemocnice a polikliniky spadající pod kraj.** Vynaložíme nemalé částky pro zajištění kvalitní zdravotní

péče pro všechny a zavedeme model efektivního vyplácení zdravotních nákladů. Budeme klást důraz na **kvalitní zdravotnický personál** a jeho vzdělávání, jakož i na kvalitní úroveň řízení zdravotnických zařízení. **Prvořadá pro nás vždy bude péče o pacienta, ne ekonomický zisk.**

- ✿ Zasadíme se, aby nemocnice ve Zlínském kraji **nebyly privatizovány a nedostaly se tak do soukromých rukou**, nad kterými nebude mít kraj dostatečnou kontrolu.
- ✿ Otevřeme však také prostor pro zřízení špičkových soukromých klinik.
- ✿ V krajských nemocnicích budou mít **všichni právo na řádnou lékařskou péči.**
- ✿ Zajistíme smlouvy s pojišťovnami, k jejichž hlavním ujednáním bude patřit jasná a zřetelná záruka péče o pacienty.
- ✿ Zajistíme co efektivnější **záchranný systém**, který využije i potenciálu sousedních krajů, včetně Slovenska.

BEZPEČNOST KRAJE A DOBRÉ SOUŽITÍ OBČANŮ

Současný stav sociální podpory a řešení sociálních problémů v kraji v mnoha oblastech je a v jiných není na uspokojivé úrovni. Zaměříme se na boj s **chudobou a poškozování základních lidských práv**, zejména menšin.

V oblasti negativních závislostí a sociálně škodlivých jevů vidíme hlavní řešení v prevenci. Neblahé důsledky špatné sociální podpory obyvatelstva vedou jen k extremismu a zvýšení kriminality. Věnovat se budeme i **zabezpečení poklidného stáří**, vyčleníme finance na mimoškolní a mimopracovní aktivity a

- ✿ Zavedeme na úřadech, školách a jiných veřejných místech **antidiskriminační systém**, který zohlední jak rovnost žen, tak na národnostních i náboženských menšin.
- ✿ Zasadíme se omezení ghatt a předcházení jejich vzniku.
- ✿ Podstatnou část činnosti bezpečnostních složek kraje bude tvořit **prevence, ne pouze represe**.

podporu obyvatelstvu v tíživých finančních situacích. Nehodláme přihlížet stavu, kdy se náměstí a nádraží měst zaplňují bezdomovci bez pomoci, bez zdrojů. Naším **řešením je navýšení prostředků a efektivní nakládání v boji s chudobou** a v podpoře zaměstnanosti. V tomto propojeném světě vše souvisí často až překvapivě přímo se vším. I proto hodláme podpořit síť **Fair Trade** obchůdků v kraji.

- ✿ Budeme podporovat činnost terénních pracovníků pro drogově závislé tak, aby byla zajištěna v každém městě kraje.
- ✿ Zasadíme se o výraznou **eliminaci heren a loterií na celém území kraje**.

POLITIKA S LIDSKOU TVÁŘÍ

V neposlední řadě nabízíme lidské jednání a úctu k lidem, přírodě a krajině. SZ je i díky příkladu „zelených“ stran v jiných evropských zemích zárukou, že s **občany budeme jednat otevřeně a s respektem**, že se nestaneme krajskými „mocipány“, kteří žijí v oblacích svých slonovinových věží a nevidí, co se děje v běžném životě. Krajská politika nás nemůže do té míry změnit, že bychom začali prosazovat a schvalovat věci příčí se zdravému rozumu.

Chceme si zachovat slušný a lidský přístup, nepřekročíme ale naše zásady. Nespojíme se s těmi, které nyní kritizujeme. Naše informace o činnosti **kraje nebudou pouhou propagandou**, ale snahou o objektivním zpravodajství pro všechny občany. Budeme naslouchat lidem okolo nás. Lidé, kteří ve Zlínském kraji žijí, pro nás nejsou jen voliči, ale především spoluobčané. Jedním z našich hesel bylo, je a bude: ***Odpovědně k lidem i přírodě.***